

**Szakmai együttműködő partnereink
szakdolgozati témajavaslatai
2024 őszén**

Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár

MA:

1. Social media a könyvtárban – hogyan lehet megszólítani a felsőoktatási hallgatókat?
2. Az önkiszolgáló kölcsönzés tapasztalatai és hatása a felhasználói élményre.
3. Az önkiszolgáló kölcsönzés tapasztalatai és hatása a könyvtárosi magatartásra.
4. Felhasználói attitűd vizsgálata – miért használják a diákok szívesebben az internetes keresőket a könyvtári forrásokkal szemben?
5. Játékosítás a könyvtári képzésekben.
6. E-könyvek beszerzési és szolgáltatási lehetőségei a különböző típusú könyvtárakban.
7. Felhasználói élmény (UX) gyakorlatok a felsőoktatási könyvtárakban.
8. MI a könyvtári szolgáltatásokban és könyvtári rendszerekben.
9. MI alkalmazások a szakirodalmi és referencia adatbázisokban.

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár

1. Tudománymetria és citációs információk keresése, szolgáltatása és adatbázis-építés – az MTMT és más források. (Nemzetközi szolgáltatók adatbázisai és régiós egyetemek összehasonlítását támogató elemző eszközeik, előnyök, hátrányok. For- és Non-profit szolgáltatások. Hazai intézményi megoldások, a létrejöttük okai. Tudományterületi eltérések. MTMT. Adatszolgáltatás a rendelkezésre álló forrásokból. A tudománymetria és határai.)
2. Felhasználóképzés gyakorlata egy kiválasztott felsőoktatási könyvtárban. (A felhasználóképzés lehetőségei. Az olvasó és a könyvtár: állomány, működés, szolgáltatások: – könyvtár állományának, szolgáltatásainak bemutatása; – adatbázis bemutatók; – egy adott témában való keresésnek a körüljárása; – készségek, képességek fejlesztésére irányuló képzések)
3. User Experience a könyvtárakban. (Új vagy meglévő könyvtári szolgáltatás felhasználói élmény alapú megtervezése, újragondolása. A hallgató feladata választott szolgáltatáson végigvezetni egy olyan tervezési folyamatot, ami javítja a felhasználói elégedettséget a felhasználó és a szolgáltatás között, a használhatóság, a hozzáférhetőség és az élmény növelésével.)
4. Tudományos folyóirat-értékelési rendszerek összehasonlítása. (Az Impakt faktor, Scimago Journal ranking, MTA tudományterületi folyóiratlisták stb. korrelációi, eltérései. A téma keretében a hallgató áttekinti, elemzi a tudományos folyóirat-rendszerek összefüggéseit.)
5. Gyors katalógizálási technikák. (Érkezik néhány ezer kötet a könyvtárba, amit szeretnénk minél hamarabb az

olvasók rendelkezésére bocsájtani, a katalóguson keresztül és a polcon egyaránt. A hallgató feladata áttekinteni, hogy milyen módszerekkel támogatható a folyamat oly módon, hogy a katalógusépítési szempontok, állományvédelmi és jogszabályi elvárások is teljesüljenek. A feladat magába foglalja a lehetőségek felderítését, összehasonlítását, és az egyes módszerek előnyeinek és hátrányainak elemzését.)

Csorba Győző Könyvtár (Pécs)

1. A mozgókönyvtári ellátás hazai gyakorlata, a könyvtárbusz működtetése.

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

BA és MA:

1. Szerzeményezési gyakorlatok az ELTE könyvtári hálózatában, különös tekintettel a belföldi és nemzetközi csere jelentőségére.
2. A kisnyomtatványok helye a könyvtári gyűjteményekben. Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár kisnyomtatvány-gyűjteménye, a formai és tartalmi feltárásának gyakorlata.
3. A tartalmi feltárás lehetséges módszerei széttagolt szervezeti struktúrában nemzetközi és hazai példák alapján.
4. Névterek és könyvtári feldolgozás. Hazai és nemzetközi gyakorlatok elemzése.
5. Muzeális folyóiratok az Egyetemi Könyvtár állományában. Formai feltárás, állományrendezés, állapotfelmérés.
6. Mikrofilmen tárolt kéziratok gyűjteménye és katalógusa az Egyetemi Könyvtárban.
7. 16. századi dokumentumok feldolgozása az MTA KIK, az OSZK és az EKL gyakorlata alapján.
8. 18. századi dokumentumok feldolgozása az MTA KIK, az OSZK és az EKL gyakorlata alapján.

Evangélikus Országos Könyvtár

1. Teológiai könyvek főúri könyvtárban – a Podmaniczky-Degenfeld Könyvtár kb. 3.000 kötetből álló teológiai állománya (feldolgozás és elemzés).
2. Dobai Székely Sámuel (1704–1779) könyvtára az Evangélikus Országos Könyvtár eddig ismeretlen kézírata alapján (Catalogus librorum et manuscriptorum in Hungaria ... per Samuelem Székely de Doba comparot).
3. Martin Luther Kis kátéjának magyarországi kiadástörténete 1548–1800.
4. A magyarországi evangélikus folyóirat-kiadás története a kezdetektől 1945-ig.
5. Az Evangélikus Országos Könyvtár digitalizálási gyakorlata (a 2010-től folyó digitalizálási munka eredményei, elemzése, javasolt fejlesztések).
6. Könyvtári menedzsment egyházi könyvtárban.
7. Az Esterházy Péter és Gitta Könyvtár (történet és állományelemzés).

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

BA és MA:

1. A közkönyvtárak társadalmi kommunikációs lehetőségei.
2. Könyvtáros: hivatás vagy munka? A dolgozói elégedettségmérés jelentősége és szempontjai a könyvtárakban.
3. Társadalomtudományi online teljes szövegű könyv- és folyóiratcsomagok magyarországi könyvtárakban.
4. Hangarchívumok Magyarországon.
5. Nemzetközi adatbázisok jelentősége a társadalomtudományi szakgyűjtemények állományában: könyvtár a kutatás szolgálatában.
6. Helyismeret, közösség, identitás. A helyismereti könyvtárak (és gyűjtemények) a nagyvárosok mikroközösségeiben.
7. Helytörténet és helytörténeti gyűjtemények a közösségi médiában.
8. Zenei tájékoztatás a könyvtárban.
9. Elektronikus információforrások a könyvtári tájékoztatásban.
10. A könyvtári ügyfélélmény támogatása hagyományos és online eszközökkel.
11. Helyismereti és helytörténeti tájékoztatás a könyvtárakban.
12. Music space, avagy digitális alkotóműhely (makerspace) a zenei gyűjteményekben.
13. Népmesék szerepe az olvasóvá nevelésben. Mesepedagógia alkalmazása a könyvtárhasználati foglalkozások során.
14. Médiaismeret, digitális írástudás a könyvtárban: különböző információforrások tesztelése, kipróbálása könyvtárhasználati foglalkozások keretében.
15. Egyetemisták a könyvtárban: egy speciális olvasói csoport igényei a 21. századi felsőoktatás tükrében.
16. A zenei adatbázisok, archívumok, feltérképezése és összehasonlítása.
17. Biblioterápia a könyvtári munkában napjainkban: elméleti alapok és azok gyakorlati megvalósítása, alternatívái a közkönyvtárakban.

Infodok Kft. – Magyar Telekom Infotéka

BA:

1. MI alapú keresőrendszerek a könyvtárakban: Hogyan segíthet az MI a felhasználóknak a releváns információk gyors megtalálásában a könyvtári adatbázisokban?
2. Robotika a könyvtárakban: Az MI-alapú robotok potenciális felhasználási lehetőségei a könyvtárakban, például a könyvek rendszerezésében és a felhasználók segítségében.
3. Chatbotok és virtuális asszisztensek a könyvtári szolgáltatásokban: Hogyan segíthetnek a chatbotok a felhasználói kérdések megválaszolásában és az információkeresésben?

MA:

1. A mesterséges intelligencia hatása a könyvtári szolgáltatásokra és a felhasználói élményre: Hogyan változtatja meg az MI a könyvtári szolgáltatásokat és a felhasználói élményt?
2. MI-alapú digitális archívumok és keresőrendszerek: Hogyan segíthet az MI a digitális archívumok kezelésében és a keresőrendszerek fejlesztésében?
3. Mesterséges intelligencia alkalmazása egy profitorientált vállalat sikeres működéséhez szükséges információk gyűjtésében és rendszerezésében: Szakmai információk és adathalmazok gyűjtése, szűrése, testreszabása és prezentálása egy piaci cég versenyképességének fokozása érdekében.

Katona József Könyvtár (Kecskemét)

1. A digitalizálás hatása a távhasználattal elérhető könyvtári szolgáltatásokra.
2. Fehér foltok a digitalizálás területén: öt szabadon választott vármegyei hatókörű városi könyvtár digitalizálási tevékenységének összehasonlító elemzése.
3. A helyismereti gyűjtemények szerepe a nemzeti identitás erősítésében.
4. Az olvasóvá nevelés lehetőségei könyvtári környezetben.
5. Utak a használó felé: kommunikáció és marketing a könyvtárakban.

Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár

BA:

1. A dokumentumok formai és tartalmi feldolgozása, különös tekintettel a retrospektív feltárássra.
2. Személyi bibliográfiák készítése.
3. Szakkönyvtárak kéziratgyűjteménye.
4. Magyar Tudományos Művek Tára.
5. Digitalizálás a könyvtárban.
6. Rendezvényszervezés a (szak)könyvtárban.

MA:

1. Tudomány- és intézménytörténeti kutatások a magyar tudományos könyvtárakban.
2. Szaktájékoztatók hagyományos és elektronikus forrásokból.
3. A könyvtárak szerepe a hazai történeti kutatásokban. Egyedi forrás- és dokumentumtípusok használata.
4. Hazai és nemzetközi statisztikai adatbázisok a felhasználók szolgálatában.
5. A könyvtárak mint tartalom-előállítók: könyvtári szolgáltatás és marketing.
6. Forrás- és szakirodalom-kutatás az online térben. A külföldi szakmai adatbázisok használata.

7. Tematikus szakbibliográfiák és szakkönyvek összeállítása. Hogyan és mi mindenre használható egy szakkönyvtár állománya?

Magyar Cirkuszművészeti Múzeum, Könyvtár és Archívum

BA:

1. A cirkuszművészeti könyvtári dokumentumok formai és tartalmi feltárásának sajátosságai.
2. A cirkuszkönyvtárak állománygyarapítási sajátosságai.
3. Külföldi cirkuszművészeti információs központok, könyvtárak integrált könyvtári rendszerének összehasonlítása.
4. Cirkuszkönyvtári szolgáltatások tervezése utazócirkuszok tagjai, valamint egyéni utazó artisták számára.
5. Cirkuszkönyvtári szolgáltatások tervezése mozgás-, látás- és hallássérült felhasználók számára.

MA:

1. A cirkuszművészet tárgyszórendszere és sajátossága.
2. Cirkusz, balhé, hangzavar, körtér, vagy rétihéja: a cirkuszművészeti tájékoztatás sajátosságai, figyelembe véve a cirkusz szó különböző jelentéseit a magyar és az angol nyelvű szóhasználatban.
3. Külföldi cirkuszművészeti információs központok, könyvtárak digitalizálási gyakorlatainak összehasonlítása.
4. Cirkuszművészeti és cirkusztudományi dokumentumok digitalizációja és a szerzői jog összehangolása.
5. Az Open Access hatása cirkuszművészeti és cirkusztudományi kutatásra, tartalomelőállításra, valamint a könyvtári szolgáltatásra.

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

MKE elnökségének javaslatai:

1. Magyar Könyvtárosok Egyesületet története – 2010-től (legalább 10 éves intervallum)
2. Magyar Könyvtárosok Egyesülete szervezeteinek története.
3. Kulturális diplomácia és a könyvtárak.

MKE szervezeteinek javaslatai:

1. Egy szabadon választott iskola történetének bemutatása iskolai értesítők alapján.
2. Modern pedagógiai irányzatok szakirodalmának összeállítása jógyakorlatokkal, könyvtári tájékoztató munka segédleteként.
3. Az olvasóvá nevelés és/vagy könyvtárhasználóvá nevelés lehetőségei, eszközei az iskolai könyvtárakban.
4. Az olvasóvá nevelés és/vagy könyvtárhasználóvá nevelés lehetőségei, eszközei a közművelődési könyvtárakban a 21. Században.
5. Hátrányos helyzetű tanulók támogatása iskolai és közkönyvtári programokkal.

6. Nemzeti/etnikai kisebbségi tanulók támogatása iskolai és közkönyvtári programokkal. Általános és/vagy középiskolai tanulók olvasási szokásainak változása Magyarországon.

Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár

1. Az európai sajtóadatbázisok összehasonlító elemzése (pl. Arcanum, az osztrák ANNO, a francia Gallica stb.).
2. A LibInfo (korábban MIT–HOL) története – Az online referenzszolgáltatás kezdete.
3. Az Országos Széchényi Könyvtár 1985-ös Budai Várba költözésével kapcsolatos sajtóhírek a nem könyvtárszakmai lapokban.
4. Dezsényi Béla szerepe az Országos Széchényi Könyvtár Hírlaptárának alakításában (Egy szabadon választott folyóirat történetének feldolgozása, és téma- vagy időrendi repertóriumának elkészítése).
5. Valamely könyvtáros kitüntetés, díj szabadon választott szempont szerinti feldolgozása (A Kertész Gyula-díj története és kitüntetettjei 2005-től napjainkig / A Bibliothecarius Emeritus cím hagyományteremtő szándéka és kitüntetettjei 2000-től napjainkig).
6. A nemzeti könyvtár, mint szakkönyvtár – Az Országos Széchényi Könyvtár szerepe és jelentősége a magyar nyelv- és irodalomtudomány és / vagy történelemtudomány szaktájékoztatóban.
7. A könyvtárhasználók szolgálatában – Az Országos Széchényi Könyvtár Olvasószolgálati és Tájékoztatói Főosztályának története a kezdetektől napjainkig.
8. Hagyatékok gondozása a felajánló élete során, illetve a halála után.
9. Közgyűjtemények digitális objektumainak archiválási gyakorlata: hazai és nemzetközi trendek, jó gyakorlatok a hosszú távú megőrzés területén.
10. Közgyűjteményi digitalizálás állományvédelmi folyamatainak bemutatása: hazai és nemzetközi trendek, jó gyakorlatok a muzeális dokumentumok digitalizálására terén.
11. Szerzetesi könyvtár története Zircen a 18. században. (BA) ; Szerzetesi könyvtár története Zircen a 19. században. (BA) ; A zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár antikva állománya. (BA)
12. Fejér György könyvhagyatéka a zirci Ciszterci Műemlékkönyvtárban. (MA)
13. A Ciszterci Műemlékkönyvtár állománya a 18. században. (MA)
14. Monasztikus rendből tanítórenddé a könyvállomány tükrében. A zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár állományának változásai a 18–19. században. (MA)
15. Nemzetiségi gyűjtemények Magyarországon – hagyományos és digitális könyvtári gyűjtemények a hazai 13 nemzetiséget illetően.
16. Az Állami Gorkij Könyvtár (ÁGK) – Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) a könyvtári szaksajtó tükrében (1956–2021).
17. A nyilvános könyvtárak stratégiaalkotási- és megvalósítási gyakorlata.
18. Az elégedettségmérés lehetőségei az emberierőforrás-menedzsmentben.
19. Minőségmenedzsment a hazai művészeti szaktájékoztató fejlesztésében.
20. A könyvtári forráskezelő rendszerek fejlődési horizontja.

21. A bibliográfiai számbavétel új trendjeinek tükröződése a könyvtárrendszer-fejlesztésben.
22. Nemzeti bibliográfia, ISBDM, discovery.
23. Alkalmazásprofil készítése az RDA átültetéséhez.
24. Európai digitális könyvtárak áttekintő elemzése.
25. Az Europeana aggregátori hálózatának működése.
26. A kéziratok digitális megjelenítési formái és a felhasználói élmény.
27. Mesterséges intelligencia alkalmazása a gyűjteményi feldolgozás automatizálásában.
28. A digitális tartalomszolgáltatások lehetőségei közgyűjteményi környezetben.
29. Kapocs a múlthoz, út a jövőhöz: digitális szövegkiadások előállítása kézírás-felismerő modellel.
30. Az internet egyes szegmenseinek (hagyományos web, web 2.0, mély web, szemantikus web, mobil web, közösségi média, audiovizuális tartalmak stb.) jelenlegi archiválási problémái és a lehetséges új megőrzési módszerek, technikák.
31. A nemzeti webtér lehatárolásának kérdése: meddig terjed a magyar közönségnek szánt web és hogyan lehet azt felderíteni?
32. Az archivált internetes források metaadatolásának és visszakereshetőségének kérdései.
33. Az internet archívumok tudományos célú kutatásra való alkalmassá tétele különböző adatbányászati, szemantikus, statisztikai és vizualizációs megoldásokkal.
34. Az internetes forrásokra való hivatkozás megbízhatatlansága: a 404-es hiba, a „link rot” és a „content drift” jelensége és a probléma lehetséges megoldásai on-demand archiváló szolgáltatásokkal.
35. A webarchívumok hatalmas mennyiségű és nagyon heterogén típusú fájlokból álló gyűjteményeinek hosszú távú megőrzési problémái, a mentett webhelyek jövőbeli megjeleníthetőségének biztosítása migrációval és/vagy emulációval.
36. A nyilvános internetes tartalmak gyűjtésének, megőrzésének és szolgáltatásának jogi kérdései, különös tekintettel a kötelezpéldány törvényre, a szerzői jogra, valamint a személyes és üzleti adatok.
37. A 2021. január 1-én életbe lépő kötelezpéldány-rendelet tapasztalatai.
38. Mi tartozik a könyvtári gyűjtőkörbe, avagy az online folytatódó források dokumentumtípusai és azok jellemzői.
39. Az online folytatódó források bibliográfiai számbavételének és szolgáltatásának könyvtárszakmai kérdései.
40. Az online elektronikus dokumentumok kezelése a gyarapítástól a hosszú távú megőrzéséig.
41. A HUNMARC és a MARC21 folyamatosan frissülő adatsere-formátum különbségei, mezőhasználat és az ISBD-formátum összehangolása.

Magyar Olvasástársaság (HUNRA)

1. Digitális pedagógiai környezetben tanuló középiskolások könyvhasználati szokásai.
(Vajon a jövő iskolájában fognak-e olvasni, könyvet forgatni a kamaszok? Ha igen, mit és hogyan? Ha nem, eltűnik-e az irodalom életükből?)
2. Új módszerek a kötelező olvasmányok feldolgozására a gyerekkönyvtárakban és az iskolai könyvtárakban "Az én könyvtáram" Európai Unió és kormányzati projekt

(A FSZEK Pestszentimrei Könyvtár és a Szenczi Molnár Albert Református Általános Iskola projektje.)

3. Könyvtári terek kialakítása az olvasóvá nevelés érdekében. (Jó példa: a FSZEK Pestszentimrei Könyvtár új kialakításának és a tiszaujvárosi Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola és Óvoda iskolai könyvtárának átalakítása.)
4. Formabontó foglalkozás-ötletek a Népmese napja alkalmából és további az olvasást és a könyvtárba járást népszerűsítő programok bemutatása, elemzése.
5. Magyarországi iskolákban tanuló 14–18 éves ukrain menekült diákok észlelt magyar nyelvű olvasási jellemzői, különös tekintettel a kötelező olvasmányokra. (Az "észlelt" itt azt jelenti, hogy ők maguk – esetleg: a tanáraik – milyen problémákat és milyen jól működő elemeket látnak a magyar nyelvű olvasási jellemzőikben, különösen a kötelező olvasmányok esetében.)
6. Magyarországi iskolákban tanuló ukrain menekült diákok iskolakönyvtár-használati jellemzői.

Mathias Corvinus Collegium Alapítvány

1. Közösség és öntudat: szakterületi könyvtárak és társadalmi szerepük Magyarországon a 21. Században.
2. Gyűjteményszervezés és vidéki könyvtárak az információs társadalom korában
3. Könyvtáralapítás a 21. Században.
4. IKR-váltás élesben – milyen buktatókkal jár egy adatbázis-migrálás.
5. Nyomtatott tudományos tartalmak térvesztése az átmeneti időszakban (2010–2020).
6. Olvasói attitűdváltozás az új szolgáltatási eszközök tükrében.

Országgyűlési Könyvtár

BA:

1. Műemlék környezetben - modern szolgáltatások. Az Országgyűlési Könyvtár
2. Magyar Jogi Portál – digitalizálás az Országgyűlési Könyvtárban
3. A közösségi oldalak szerepe az Országgyűlési Könyvtár életében
4. Nemzetközi szervezetek dokumentumai tegnap és ma: az ENSZ letéti gyűjtemény az Országgyűlési Könyvtárban

MA:

1. Nemzetközi cserekapcsolatok egy könyvtár gyarapításában – az Országgyűlési Könyvtár Külföldi Parlamenti Gyűjteménye
2. Az Országgyűlési Könyvtár története az 1970-es évektől
3. Történelmi szaktájékoztató hagyományos és online módon

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

1. Mesterséges intelligencia alapú szabadalomkutatási eszközök. Hogyan segíti a mesterséges intelligencia a szabadalmak keresését és elemzését? Automatizált szabadalomkutatási rendszerek bemutatása és hatékonyságuk vizsgálata.
2. Könyvtárak, mint közösségi innovációs terek. A könyvtárak szerepe a digitális műveltség fejlesztésében és a helyi közösségek támogatásában. Közösségi műhelyek bevezetése könyvtári környezetben.
3. Könyvtárak és védjegyek – brandépítés közgyűjteményi környezetben. A védjegyek szerepe a könyvtári arculatok építésében és a könyvtári szolgáltatások népszerűsítésében a digitális térben és azon kívül.
4. Mesterséges intelligencia, szerzői jog, könyvtár. A mesterséges intelligencia által generált tartalmak megítélése szerzői jogi szempontból és annak hatása a könyvtári gyűjteményekre és szolgáltatásokra.
5. Out of Commerce művek helyzete a könyvtárakban. Az OOC (Out of Commerce) művek digitalizálása és hozzáférhetőségének kérdései a könyvtárakban, különös tekintettel a szerzői jogi korlátozásokra és lehetőségekre.
6. Kulturális örökségünk digitális megőrzésének lehetőségei és gyakorlata a szerzői jogi szabályozások tükrében,
7. Könyvtári innovációk régen és ma. Könyvtárak működését segítő fejlesztések bemutatása szabadalmi dokumentumokban.
8. Nagymúltú hazai cég vagy vállalat szabadalmainak és/vagy védjegyeinek történeti bemutatása a rendelkezésre álló hagyományos és digitalizált források segítségével.

Színház- és Filmművészeti Egyetem Könyvtár, Kottatár, Médiatár

1. A Színház- és Filmművészeti Egyetem kottatárának speciális feldolgozási folyamata.
2. A vizsgafilmek archiválási és szolgáltatási portfóliója a Színház- és Filmművészeti Egyetemen.
3. Az Ódry Színpad vizsgaelőadás-felvételeinek archiválási és szolgáltatási portfóliója a Színház- és Filmművészeti Egyetemen.
4. A Színház- és Filmművészeti Egyetem kéziratos szövegekönyveinek gyűjteménye.
5. Az Ódry fényképparchívum állományvédelmi feladatai a Színház- és Filmművészeti Egyetemen.
6. A Színház- és Filmművészeti Egyetem könyvtárában a szabadpolcos raktári rend bevezetésének lehetősége.
7. A Színház- és Filmművészeti Egyetem könyvtára által használt tárgyszórendszer (felül)vizsgálata.

